

EU-krönikan

Anton Nilsson, ministerråd

Mycket av utmaningarna på EU-nivå för Åland handlar om att skapa förståelse för våra lokala förhållanden. Det handlar väldigt ofta om just förståelse. Det är i princip aldrig så att någon annan medlemsstat vill ställa till det för oss eller skapa onödig administration utan det går verkligen att förändra saker om man lyckas förklara sina utmaningar på rätt sätt. Samtidigt måste man ibland inse att det faktiskt finns genuint olika perspektiv i olika delar av Europa, och då blir det svårare. Ett väldigt konkret exempel på en sådan situation finns på bordet just nu.

I det här nyhetsbrevet har vi tidigare berättat om det nya förslaget kring hundar och katter. Det är ett förslag som har välkomnats av många och jag tror att de flesta kan vara överens om att det är viktigt att våra husdjur behandlas bra i hela EU. Men till och med i ett förslag som de flesta välkomnar kan olika perspektiv ställa till det.

I det här fallet handlar det om hur man ska göra när man hamnar i den tragiska situationen att ett husdjur behöver avlivas. Enligt kommissionens förslag ska det endast få utföras av en veterinär och inte av exempelvis en jägare. För Åland eller områden i glesbygden kan det här bli praktiskt svårt. Om man bor långt borta från en veterinär kan det dels vara utmanande och dyrt att få tag på en veterinär på kort varsel, samtidigt som det inte alls är bra att vänta för länge om ett djur lider. Vi vet också att det finns väldigt kompetenta jägare som kan göra det på ett så bra sätt som möjligt.

För vissa medlemsstater är det dock otänkbart. Ur deras perspektiv kan en avlivning på bästa möjliga sett endast utföras av en utbildad

veterinär. Även om vi förklarar våra förhållanden så kommer diskussionerna landa i att de drar slutsatsen att det ändå behövs en veterinär för att djurens välfärd ska främjas.

Här ser vi alltså ett klassiskt exempel på en situation där vi alla värnar om djurens välbefinnande, men det finns olika perspektiv på hur man faktiskt uppnår det. Just nu är medlemsstaterna uppdelade i två olika läger och det kommer att bli utmanande att komma fram till ett gemensamt resultat. EU-politiken är alltså inte alltid enkel, om det var någon som nu trodde det.

I övrigt har våren börjat i ett högt tempo. I det här nyhetsbrevet får ni stifta mer bekantskap med Emma som börjat sin praktik på kontoret. Ni kan även läsa mer om bland annat ett par nya lagar som blir viktiga för Åland och om lagtingets besök i Bryssel.

Trevlig läsning!

Bonjour från Bryssel!

Emma Lindvall, praktikant

Hejsan! Emma Lindvall heter jag och det är mina reflektioner som kommer finnas på denna sida till mitten av juni. Jag är landskapsregeringens högskolepraktikant i Bryssel denna vår och fungerar även som redaktör för detta nyhetsbrev.

Jag är uppväxt i Kvarnbo, Saltvik och tog studentexamen från Ålands Lyceum 2017. Under gymnasiet var jag också utbyteselev i South Carolina och New York, USA. Jag fick äta peanut butter and jelly sandwiches i typiska high school-kafeterior, gå på prom och knöt starka vänskapsband med flera fina personer som dessutom besökt Åland.

Flyttlasset gick sedan till Helsingfors och Hanken, varifrån jag (snart) har magisterexamen i handelsrätt. Under studietiden var jag mycket aktiv i diverse organisationer och på olika positioner. Bland annat var jag ordförande för Åländska studentföreningen i Helsingfors (ÅSFH) och vice styrelseordförande samt fullmäktigeordförande för vår studentkår (SHS). Under studietiden skulle jag även varit på utbyte till Uruguay, men det inhiherades på grund av pandemin. Därför är jag extra glad över att nu vara här på Ålands representation i Bryssel och jag ser fram emot att lära mig mycket nytt om Åland, EU, Bryssel och mig själv!

Jag är något av en mångsysslare och har tidigare arbetat bland annat på Ålands Radio, riksdagen och Ålands skattebyrå. På fritiden lyssnar jag på mycket podcasts, gillar att läsa, sjunga, spela gitarr och utmanar gärna mig själv på gymmet. Dessutom har

jag stickat förvånansvärt många par sockor sedan farmor lärde mig tekniken.

Praktikplatsen i Bryssel öppnade upp sig i en perfekt tid eftersom jag fick klart de sista universitetskurserna ungefär en vecka innan avfärd. Mitt inställda utbyte till Sydamerika ökade också min längtan att se något nytt. Jag ser praktiken som ett perfekt sätt att utveckla kunskaperna jag lärt mig genom universitetsstudierna och studielivet. Jag är övertygad om att jag kommer lära mig massvis som jag har stor nytta av i framtiden.

Första tiden i Bryssel har varit intensiv men rolig med bland annat lagtingsbesök, en utflykt till Antwerpen och nätverkande. Min plan för resten av våren är att njuta av solen (som förhoppningsvis visar sig snart), stärka mina kunskaper i franska och finska, resa till fler städer och söka jobb.

Då vet du lite mer om mig! Jag hoppas att du läser vidare för några höjdpunkter från EU och Bryssel!

Varför protesterar jordbrukarna?

JORDBRUK Runtom i Europa protesterar jordbrukare genom att blockera gator med sina traktorer, kasta ägg på regeringsbyggnader och bränna däck. Det jordbrukarna är upprörda över är ökade kostnader, små marginaler, miljölagstiftningen och vad de upplever som överdriven byråkrati. Nationella regeringar och EU står nu under press att leverera svar på jordbrukarnas oro och kraven splittrar partigrupperna i Europaparlamentet.

Under EU-parlamentets debatt om jordbrukarnas krav framhöll kommissionen att miljöproblem också påverkar jordbrukssektorn negativt och att den gröna given behövs för att kunna ha en fungerande livsmedelsproduktion i framtiden. Livsmedelssektorn måste förbli konkurrenskraftig med anständiga inkomster, också för att locka nästa generations unga jordbrukare. Intressenterna måste därför samlas och vad man kallar en strategisk dialog om jordbrukets framtid i EU har inletts.

EPP (mitten-höger) framhöll att miljö är viktigt samtidigt som man måste stå på jordbrukarnas sida. S&D (mitten-vänstern) betonade att ytterhögern försöker göra jordbruket till enbart en nationell fråga, vilket skulle vara förödande då det skulle leda till att länder konkurrerade med ökade stöd istället för att samarbeta, men att det behöver vara lättare att följa EU-reglerna. Renew (mitten-liberalt) menade att jordbrukare borde samlas till regionala konferenser för att ta fram underlag till en reform. Greens-EFA (gröna) betonade att stora delar av CAP-pengar går till industrijättar i stället för jordbrukarna ECR (konservativt och EU-skeptiskt) framhöll att den grönröda koalitionen som skapade den gröna given mot jordbrukare måste stoppas. ID (extremhöger) sa att den gröna given är en skam och att den gröna politiken gör EU svagare och mer splittrat. Left (vänstern och extremvänstern) lyfte att jordbrukare har "lämnats ensamma att dö" och att EU främst genom orättvisa frihandelsavtal har urholkat jordbrukssektorn.

Det här var bara ett litet axplock av synpunkterna från de olika partigrupperna. Det är i alla fall klart att jordbruket kommer att vara en viktig valfråga i EU-valet i juni.

Ursula von der Leyen ställer upp för en andra mandatperiod

KOMMISSIONEN Ursula von der Leyen kandiderar för en andra mandatperiod som EU-kommissionens ordförande. Hon kommer att bli toppkandidat, eller "Spitzenkandidat", för center-högerpartiet European People's Party (EPP). Formellt röstar partiet om nomineringen under sin valkongress i Bukarest, Rumänien 6-7 mars. Von der Leyen behöver dock stöd från stats- och regeringscheferna i Europeiska rådet om hon ska få fortsätta leda kommissionen ännu en mandatperiod. Von der Leyen är tidigare tysk försvarsminister och kommissionens första kvinnliga ordförande.

Bild: Europeiska unionen 2019

Månadens poddtips

Varje vardag släpper Svenska Yle ett nytt avsnitt av **Nyhetspodden**. Det är ett kort och koncist aktualitetsprogram på 15 minuter där politik och världen diskuteras - inte sällan med koppling till EU-frågor. [Du hittar alla avsnitt via denna länk](#), via Podcaster eller via Spotify.

"Spitzenkandidat"- processen

VAL Spitzenkandidat-processen är ett förfarande där europeiska politiska partier, före valet till Europaparlamentet, utser huvudkandidater till rollen som kommissionens ordförande. Ordförandeskapet för kommissionen ska sedan gå till kandidaten för det politiska parti som kan samla tillräckligt parlamentariskt stöd. Meningen med processen är att EU-medborgarna genom Europaparlamentet ska ha inflytande över kommissionen. I praktiken har det här systemet inte alltid respekterats av stats- och regeringscheferna i Europeiska rådet och det är få väljare som på allvar har engagerat sig i det hela.

EU:s klimatmål för 2040

MILJÖ Kommissionen rekommenderar en nettominskning av växthusgasutsläppen med 90 procent till 2040 jämfört med 1990 års nivåer. Rekommendationen ligger i linje med råden från Europeiska vetenskapliga rådgivande kommittén för klimatförändringar (ESABCC), även om målet ligger i nedre kanten av skalan. Det är värt att notera att jordbruket inte inkluderats i målet. Svaret på vilken roll jordbruket kommer att ha i att uppnå målen kommer behöva specificeras efter att en ny kommission tillträtt.

Havsfrågor och vindkraft i Oostende

FLANDERN I slutet av månaden bjöd den flamländska regeringen in ambassadörer och representationschefer från de nordiska och baltiska staterna och autonomierna till ett studiebesök i kuststaden Oostende. Ålandskontoret har ett nära samarbete med Flandern i flera EU-frågor där vi som autonomier med lagstiftningsbehörighet har gemensamma utmaningar.

Besöket i Oostende fokuserade den här gången på den blå ekonomin och hur Flandern jobbar med havsfrågor. Allt från sjösäkerhet till nya bränslen och grön energi behandlades. Det är intressant ur ett åländskt perspektiv att se vilken effekt den storskaliga, havsbaserade vindkraften som byggts ut i vattnen utanför den flamländska kusten har påverkat lokalsamhället. Kring vindkraften har ett stort kluster av allt från forskning till cybersäkerhet till underhåll byggts upp. Hamnar som tidigare tömts på aktiviteter i takt med att exempelvis fiskerinäringen minskat är nu fyllda av fartyg som servar vindkraftverken. Det verkar till och med ha blivit lite av en turistattraktion att besöka vindkraftsparkerna med båt.

Vid den flamländska kusten finns idag nio vindkraftsparker med 399 stycken 193 meter höga turbiner. De har en kapacitet på 2,26 GW och tillgodoser el för 2,2 miljoner hushåll. Erfarenheterna verkar positiva och planer på flera nya parker är redan i rullning. Målet är att utöka vindkraften med 4 GW fram till 2030.

Samtidigt finns stora utmaningar, framförallt när det kommer till havsplanering. De belgiska vattnen är relativt små och kusten är tätbefolkad. Det innebär att många olika intressen som sjöfart, fiske och vattenbruk konkurrerar om tillgång till vattenområdena. Samtidigt behöver viktiga naturområden skyddas.

Flandern arbetar också hårt med att ställa om sin sjöfart. Även om deras trafik skiljer sig mycket från exempelvis den åländska skärgårdstrafiken så är det intressant att se hur de arbetar med nya bränslen och har planer på hur de ska förnya sin flotta av allt från pendelbåtar till sjöräddning och lotsfartyg.

Även om förutsättningarna alltså är olika i olika delar av EU kan man lugnt konstatera att vi delar många utmaningar och har mycket att lära av varandra!

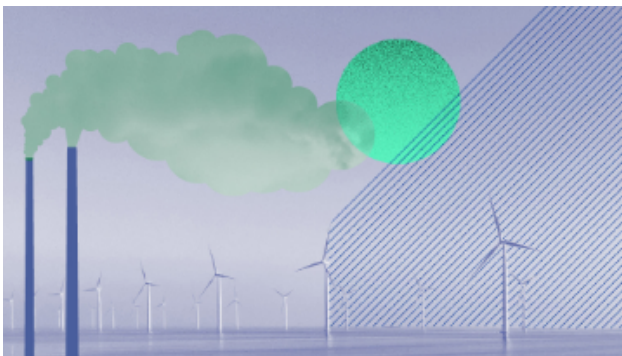

Rättsakten om nettonollindustri

MILJÖ Medlemsstaterna i rådet och Europaparlamentet har nått en preliminär överenskommelse om rättsakten om nettonollindustri ("Net-Zero Industry Act", NZIA). Förordningen ska påskynda omställningen till klimatneutralitet och bidra till att uppnå målen i "Fit-for-55" och "REPowerEU", som är EU:s plan för att säkra en stabil och grön energiförsörjning. Dessutom ska förordningen stärka Europas ledarskap inom industriell grön teknik.

NZIA syftar till att underlätta villkoren för att investera i grön teknik genom att förenkla tillståndsförfarandena och stödja strategiska projekt. Investeringar och initiativtagare till projekt med nollutsläppsteknik ska få enklare villkor och större säkerhet. De projekt som anses ha en större potential för att minska koldioxidutsläpp kommer att gynnas av bland annat påskyndade tillståndsförfaranden och vägledning för att få tillgång till finansiering.

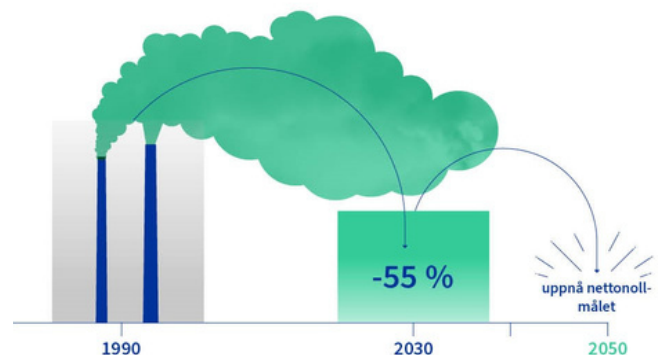
Lagförslaget reviderar också reglerna för offentlig upphandling av grön teknik och inför i vissa fall åtgärder för att gynna lokala alternativ.

Lagförslaget ses som ett viktigt steg inför att EU ska kunna möta ökande konkurrens från USA och Kina. Lagen kommer vid en utmanande tidpunkt för EU:s industri för förnybar energi då många solenergiföretag riskerar gå i konkurs till följd av konkurrens från kinesiska företag som fått stora, statliga subventioner.

NZIA föreslogs förra året som en del av en bredare omprövning av EU:s politik som syftar till att få tillbaka tillverkning till unionen. I förslaget fastställs ett mål att tillgodose 40 % av egen efterfrågan på grön teknik till år 2030, främst genom att påskynda tillståndsförfaranden och skydda företag från orättvis utländsk konkurrens.

NZIA är ett av tre centrala lagstiftningsinitiativ i den gröna given för att stärka konkurrenskraften hos Europas nettonollindustri och stödja en snabb omställning till klimatneutralitet. Den preliminära överenskommelsen som nåtts mellan rådet och Europaparlamentet måste nu godkännas och formellt antas av båda institutionerna.

Lagtinget på besök i Bryssel!

BESÖK För första gången på åtta år har Ålands lagting varit i Bryssel för att fördjupa sina kunskaper om EU och knyta nya kontakter med beslutsfattare på EU-nivå.

Lagtinget fick bland annat träffa Europaparlamentarikerna **Nils Torvalds**, **Jessica Polfjärd** och **Miapetra Kumpula-Natri** följt av rundtur på parlamentet med den åländska specialmedarbetaren **Celinda Nordqvist**.

På Finlands residens tog ambassadör **Tuuli-Maaria Aalto** emot lagtinget och på kommissionen hölls en träff med kabinettschef **Colin Scicluna**. Ledamöterna fick även fördjupa sig i hur lobbyism och påverkansarbete fungerar inom EU, föra diskussioner med representanter för den svenska regeringen samt få en uppdatering om hur den första tiden som medlem i Nato har varit.

Bryssel bjöd inte bara lagtinget på möten, utan även 1 200 traktorer som intagit staden. Det gjorde att programmet bjöd på en del oväntade överraskningar. På grund av brinnande däck rakt utanför den tilltänkta lunchrestaurangen fick ledamöterna exempelvis byta till en improviserad smörgåsbuffé på representationen. Inga kom till skada under demonstrationerna menden totala notan för att reparera de skador som demonstranterna orsakade i Bryssel gick enligt uppgift på 75 000 euro, exklusive reparationer av en omkullvält staty på torget där lagtinget skulle ha ätit lunch.

Summa summarum dock ett mycket lyckat besök som vi hoppas gav mersmak för ledamöterna att fortsätta engagera sig i EU-frågor.

Några fler bilder från februari

Röstning i presidentvalets andra omgång.

Studiebesök till Europaparlamentet.

Bryssel har mest bjudit på moln och regn under februari, men en dag med t-shirtsväder har vi haft!

Mejlet skickas av Ålands landskapsregerings representant i Bryssel. Nyhetsbrevet skrivs och redigeras av Emma Lindvall. Tanken är att mejlet ska sammanlänka ålänningar med EU-frågor på agendan. Hör av er om ni har frågor eller specifika EU-ärenden ni vill att vi bevakar.

[Föregående nyhetsbrev hittar du här!](#)

Ni når oss via:

anton.nilsson@gov.fi & emma.lindvall@gov.fi

Facebook: [Ålands landskapsregering i EU](#)